

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษามีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยจำแนกตามระดับชั้น วิชาการศึกษา และเพศของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ผู้ปกครองของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1 และระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองบอน จังหวัดระยอง จำนวน 125 คน ได้จากการสุ่มแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้เกณฑ์กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางกำหนดของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607 - 610) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Checklist) แสดงข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ ระดับช่วงชั้น ระดับการศึกษา และเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ซึ่งประกอบด้วย ด้านความขยัน ด้านความประหยัด ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี ด้านความมีน้ำใจ จำนวน 40 ข้อ เครื่องมือนี้ผู้วิจัยได้นำไปหาความเที่ยงตรง โดยเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พิจารณาเพื่อให้ข้อเสนอแนะและแก้ไขปรับปรุง และนำไปทดลองใช้กับผู้ปกครองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่น ปรากฏว่าได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง .39 - .87 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .976 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 125 ฉบับ ด้วยตนเอง ไปถึงผู้ปกครองนักเรียนเพื่อรวบรวมข้อมูล และรับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์คืน จำนวน 125 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 12.0 ดังนี้ การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยการหาคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าที (t -test)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับชั้น ระดับการศึกษา และเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

1.1 ผู้ปกครองนักเรียนจำแนกตามระดับช่วงชั้น ส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 1 มีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0 และเป็นผู้ปกครองนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 2 มีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 44.0

1.2 ผู้ปกครองนักเรียนจำแนกตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 79.2 และเป็นผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือ ระดับปริญญาตรี หรือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8

1.3 ผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามเพศ ส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองเพศหญิง มีจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 53.6 และ เป็นผู้ปกครองเพศชาย มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 46.4

2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความสุภาพ ด้านความขยัน ด้านความสะอาด ด้านความมีวินัย ด้านความประหยัด ด้านความสามัคคี และ ด้านความมีน้ำใจ

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามระดับชั้น ระดับการศึกษา และเพศของผู้ปกครอง ปรากฏผลดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามระดับชั้น พบว่าผู้ปกครองระดับช่วงชั้นที่ 1 และ ผู้ปกครองระดับช่วงชั้นที่ 2 โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด และ ด้านความมีน้ำใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองในระดับช่วงชั้นที่ 2 มีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมทางด้านความสุภาพมากกว่าผู้ปกครองในระดับช่วงชั้นที่ 1 และ

ผู้ปกครองในระดับช่วงชั้นที่ 2 มีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมทางด้านความสามัคคี มากกว่าผู้ปกครองในระดับช่วงชั้นที่ 1

3.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรี หรือ สูงกว่าปริญญาตรี โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือ สูงกว่าระดับปริญญาตรี มีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 ในด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความสุภาพและด้านความสะอาด มากกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ยกเว้น ด้านความประหยัด ด้านความมีวินัย ด้านความสามัคคี และ ด้านความมีน้ำใจ ที่แตกต่างกันอย่างไม่นัยสำคัญทางสถิติ

3.3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามเพศผู้ปกครองเพศชาย และ เพศหญิง โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกกล่าวถึงประเด็นสำคัญที่ค้นพบจากการศึกษาตามกรอบมุ่งหมายของการวิจัย กรอบความคิด และสมมติฐานของการวิจัย ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 มีพันธกิจ (Mission) ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถเต็มตามศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และลักษณะที่พึงประสงค์ สุขภาพอนามัยดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและกิจกรรมเข้าค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน เช่น การสวดมนต์ไหว้พระประจำวันศุกร์ สัปดาห์ การเข้าค่ายพุทธบุตรของนักเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญทางพุทธศาสนา มีโครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน มีกิจกรรมลูกเสือและเนตรนารี กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ การจัดการ

เรียนการสอนก็มีการสอดแทรก ปูปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนเกิดความตระหนักในการดำรงชีวิตบนพื้นฐานแห่งคุณธรรมจริยธรรม มีความกล้าทาง คุณธรรมจริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความสุภาพ มีความขยัน มีวินัย มีความสามัคคี มี ความสะอาด รู้จักประหยัด มีน้ำใจ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ท้องถิ่น และ ประเทศชาติ (โรงเรียนบ้านหนองบอน, 2550) และเมื่อพิจารณารายด้าน ปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านความขยัน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ด้านความ ขยัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ กัลยา ศรีปาน (2542, หน้า 17) กล่าวว่า ความ ขยันหมั่นเพียร หมายถึง ความมานะพยายาม เอาใจใส่ต่องานด้วยความกระตือรือร้น ไม่นิ่งเฉยให้ เวลาล่วงไปโดยเปล่าประโยชน์ และมีได้ขยันต่ออุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้งานสำเร็จตามความมุ่ง หมายหรือความต้องการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในด้านความ ขยัน พบว่า การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้ปกครองเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ติดตามดูแลให้ทำการบ้านและงานอย่างสม่ำเสมอ ฝึกให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบ หน้าที่ งานที่ได้รับมอบหมาย ฝึกให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรม ต่าง ๆ ส่วนอันดับสุดท้ายคือ ฝึกให้นักเรียนเป็นคนที่มีจิตใจใฝ่หาปัญญา ประโยชน์ ทั้งนี้อาจ เนื่องจาก ผู้ปกครองได้ให้ความสำคัญกับการดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนเป็นพิเศษในส่วนองงานที่ ได้รับมอบหมาย เป็นฝึกความรับผิดชอบในหน้าที่และส่งเสริมคุณธรรมในเบื้องต้น ซึ่งสอดคล้อง กับแนวคิดของ มัช สุขเยี่ยม (2535, หน้า 25 อ้างถึงใน ถาวร พวงมณี, 2547 หน้า 13) กล่าวว่าความ ร่วมมือระหว่างบ้านและ โรงเรียนอาจช่วยให้เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมดีขึ้น เพราะทางบ้านสามารถ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนได้เป็นอย่างดี จากการวิจัยพบว่า ยิ่งผู้ปกครองที่สนใจใน การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของบุตรหลานตนมากเพียงใด เด็กจะเป็นผู้ที่มีระดับคุณธรรม จริยธรรมสูง เป็นบุคคลที่เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และ คุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับ กรรณิการ์ ภิมย์รัตน์ (2548, หน้า 6) กล่าวว่า ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง มีความมานะพยายาม เอาใจใส่ต่องานด้วยความกระตือรือร้น เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือความ ต้องการ สอดคล้องกับ ไพโรจน์ ปานอยู่ (2536, หน้า 4) ได้ให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียร ไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกโดยการทำการบ้านและงานสม่ำเสมอ ตั้งใจทำงานที่ มอบหมายให้ มีความกระตือรือร้นในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และสอดคล้องกับ กลุ่ม นิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา (2551, หน้า 5) กล่าวว่า ผู้ที่มีความตั้งใจเพียร พยายาม ทำหน้าที่การทำงานอย่างจริงจัง และต่อเนื่องในเรื่องที่ถูกที่ควร ใฝ่งาน มีความพยายาม

ไม่ทอดอช กล้ำผชฉฉอสรรร ร้กงานที่ททำ ดั้งใจททำหน้าทอย่างจรงจ้ง มได้ย้อท้อต่อสรรรค
ด่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลให้ประสบควมสำเร็จตามควมมุ่งหมายหรือควมด้องการ

1.2 ด้านควมประหัด พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรม
จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1
ด้านควมประหัด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมของ
ผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านควมประหัดเรียงอันดับจากระดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไป
น้อย 3 อันดับแรก คือ ฝึคให้ออมทรัพย์ ฝึคให้รู้จักการวางแผนในการใช้จ่าย ไม่ฟุ่มเฟือย และ
ปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมการประหัด ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ส่งเสริมให้รู้จักใช้
ทรัพยากร ธรรมชาติอย่างคุ้มค่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองให้ควมสนใจและให้ควมสำคัญใน
การปลูกฝ้งให้นักเรียนเกิดควมตระหนักในด้านควมประหัด รู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินให้เกิด
ประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่สุด เหมาะสมกับรายรับ ส่งเสริมให้มีกรออม ขยับยั้งควมด้องการของตน
อันมีผลทำให้ใช้เงินอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม เป็นองค์ประกอบที่สอดคล้องกับ บุญมี แทนแก้ว
(2539, หน้า 47 อ้างถึง ใน กรรณิการ์, 2548, หน้า 115) กล่าวว่า ควรส่งเสริมให้มีกรประหัดและ
หมั่นออม ใช้เงิน เวลา และสิ่งของเครื่องใช้ของตนเองและมีส่วนร่วมให้เกิดประโยชน์ และคุ้มค่า
ที่สุด สอดคล้องกับ รุจිර ภู์สาระ(2541, หน้า 9) กล่าวว่า ควมประหัด หมายถึง การใช้จ่ายตาม
ควมจำเป็นหรือใช้จ่ายอย่างเหมาะสมกับสภาพของตนเองและครอบครัว และสอดคล้องกับ ภัทรา
หรรุ่นรักวิทย์ (2545, หน้า 76) กล่าวว่า พฤติกรรมกรประหัด หมายถึง การแสดงออกของนักเรียน
ในเรื่องของการใช้เงิน เวลา และสิ่งของเครื่องใช้ของตนเองและรวมให้เกิดประโยชน์ และคุ้มค่า
ที่สุด

1.3 ด้านควมซื่อสัตย์สุจริต การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรม
จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1
ด้านควมซื่อสัตย์สุจริต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมของ
ผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านควมซื่อสัตย์สุจริต เรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3
อันดับแรก คือ อบรมไม่ให้ละโมบในของของผู้อื่น อบรมให้พูดแต่ควมจรง ไม่พูดโกหก สอนให้
รู้จักยอมรับควมจรง ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ชี้นะถึงโทษของการเป็นคนไม่ซื่อสัตย์ ทั้งนี้อาจ
เนื่องจากผู้ปกครองได้ประพฤตินเป็นแบบอย่างในด้านควมซื่อสัตย์ให้เด็กได้เกิดควมตระหนัก
เห็นควมสำคัญของการประพฤตินอย่างเหมาะสม ตรงไปตรงมาตามความเป็นจรงทั้งทงกาย
วาจา ใจ โดยมีเจตนาที่บริสุทธิ์ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อประเทศชาติ สอดคล้องกับ ชีรนุช

สุนทร (2549, หน้า 14) กล่าวว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติอย่างเหมาะสม และตรง
ความเป็นจริง ประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเอง และผู้อื่น สอดคล้องกับ
อมรรัตน์ เทพกำปนาท (2549, หน้า 3) กล่าวว่า “ความซื่อสัตย์” เป็นคุณธรรมที่จำเป็นต่อทุกสังคม
ไม่ว่าจะเป็นความซื่อสัตย์ในระดับไหนก็ตาม จะต้องมีการปลูกฝังหรือสอนเยาวชนรุ่นหลังให้
ประพฤติปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะ หากคนในสังคมขาดคุณธรรมข้อนี้เมื่อใด สังคมก็จะวุ่นวาย ไม่สงบ คน
จะเอารัดเอาเปรียบกัน และเห็นแก่ตัวมากขึ้น จนก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆตามมามากมาย
สอดคล้องกับ ชวงส์ ฉายะบุตร และมั่งหมาย ชื่อตรง(2548, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของความ
ซื่อสัตย์ หมายถึง การปฏิบัติตนทางกาย ทางวาจา และทางใจที่ตรงไปตรงมา ไม่แสดงความคด
โกง ไม่หลอกลวง ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น ดังนั้นจาวจะทำงานสิ่งใดก็ควรทำให้สำเร็จเป็นอย่างดี
ไม่กลับกลอก มีความจริงใจต่อทุกคนจนเป็นที่ไว้วางใจของทุกคน และ สอดคล้องกับ
ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546, หน้า 382, 1202, 911) กล่าวว่า “ความซื่อสัตย์” หมายถึงการ
ประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกลวง ส่วนคำว่า “สุจริต” หมายถึง
ความประพฤติดีงาม ความประพฤติชอบ ทั้งความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นคุณลักษณะของประชากรที่
พึงประสงค์ของคนไทย

1.4 ด้านความมีวินัย การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
ของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านความ
มีวินัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ
ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านความมีวินัย เรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมาก ไปน้อย 3 อันดับแรก คือ
อบรมให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน อบรมให้เคารพต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข คอยดูแลเรื่องการแต่งกายให้เป็นระเบียบ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ
อบรมให้เคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะได้มีการประสานความร่วมมือระหว่าง
ผู้ปกครองและโรงเรียน โดยมีการประชุมชี้แจงกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างชัดเจน อีกทั้งการ
ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการดูแลเอาใจใส่ด้านความมีวินัยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้อง
กับ เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2545, หน้า 102-105) ผู้ปกครองควรปลูกจิตสำนึกในด้านความวินัย
ให้แก่เด็กนักเรียน ทั้งการมีวินัยในตนเองและต่อสังคม พัฒนานิสัยการควบคุมตนเอง และระลึกเสมอ
ถึงความรับผิดชอบของคนที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม และสอดคล้องกับ แพทย์หญิงวินัดดา
ปิยะศิลป์ (2545, หน้า 23) กล่าวว่า การฝึกระเบียบวินัยเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตเด็ก พ่อแม่ต้องสอน
ให้เด็กรู้ว่าอะไรควรทำ และขอบเขตของพฤติกรรมอยู่แค่ไหน การฝึกวินัย คือ การสอนเด็กให้รู้จัก
ควบคุมพฤติกรรมตนเอง พ่อแม่จะต้องเป็นผู้ช่วยเด็ก ควบคุมพฤติกรรมของเขาด้วยการอบรมอย่าง

เสมอต้นเสมอปลายตั้งแต่เล็ก เมื่อโตขึ้นเด็กจะควบคุมตนเองได้ในที่สุด วินัยพื้นฐานที่เด็กควรได้รับการปลูกฝังจากพ่อแม่ ได้แก่ (1)วินัยในความประพฤติทั่วไป เช่น เก็บของเป็นที่ ตรงต่อเวลา รู้จักกาลเทศะ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (2)วินัยในกิจวัตรประจำวัน เช่น กินนอนเป็นเวลา ช่วยเหลือตัวเองได้ตามวัย (3)วินัยในการเรียน การทำงาน เช่น รับผิดชอบในการเรียน รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย (4)วินัยในการควบคุมตนเอง เช่น ควบคุมอารมณ์ได้ดี ไม่โกรธจนควบคุมตนเองไม่ได้ อดทนต่อความยากลำบาก การทำงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น การฝึกวินัยควรเริ่มตั้งแต่ยังเล็กบนพื้นฐานของความรัก ความอบอุ่น และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน หลักสำคัญที่จะช่วยให้เด็กมีวินัย คือ พ่อแม่ต้องมีความหนักแน่น สม่ำเสมอและยึดมั่นในหลักการที่ชัดเจนว่าอะไรถูกอะไรผิด อะไรควรทำอะไรไม่ควรทำ และพ่อแม่ต้องสื่อสารสิ่งเหล่านี้ให้เด็กรู้และปฏิบัติตาม การเลี้ยงดูเด็กควรอยู่ในสายกลาง อย่าเข้มงวดมากเกินไป และอย่าตามใจมากเกินไป เด็กที่ถูกเลี้ยงดูโดยขาดวินัย หากไม่ได้รับการช่วยเหลือแก้ไข จะเติบโตด้วยความไม่มั่นใจ เพราะนอกจากไม่สามารถควบคุมตนเองได้แล้ว ยังไม่สามารถเรียนรู้สิ่งใดควรทำและไม่ควรทำ จะมีการตัดสินใจที่ช้า มีความอดทนน้อย ไม่สามารถยอมรับความผิดพลาดได้ อยู่ในสังคมก็จะลำบาก

1.5 ด้านความสุภาพ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านความสุภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านความสุภาพ เรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ อบรมให้พูดจาสุภาพ ไพเราะ อ่อนหวาน อบรมในเรื่องการมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ ฝึกให้นักเรียนกล่าวคำขอโทษเมื่อรู้ตัวว่ากระทำผิด ส่วนอันดับสุดท้าย คือ อบรมเรื่องการรู้จักให้อภัยผู้อื่น ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้ปกครองได้อบรมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมด้านความสุภาพ อบรมให้รู้จักความมีสัมมาคารวะ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่ดีงามของคนไทย สอดคล้องกับจรัส แก้วเป็ง (2547, หน้า 74) กล่าวว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งสามารถสังเกตได้จากพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกกับพระสงฆ์ ครู-อาจารย์ จะเข้าไปในลักษณะสำรวมและนอบน้อม และมีพฤติกรรม การแสดงออกต่อผู้ปกครองและบุคคลอื่น ๆ ก็แสดงถึงการมีสัมมาคารวะ ทั้งการพูดจาและกิริยาท่าทาง สอดคล้องกับ บุญมี แทนแก้ว (2541, หน้า 124-125) กล่าวว่า เนื่องจากวัฒนธรรมไทยได้ปลูกฝังให้คนไทยมีความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน คุณสมบัติของผู้มีจริยธรรมทางวาจาควรเป็นผู้ที่พูดจาด้วยคำสุภาพ อ่อนโยน นิ่มนวล เป็นต้น และ สอดคล้องกับ กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา (2551, หน้า 6) กล่าวว่า ผู้ที่มีความอ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพ

และ กาลเทศะ เรียบร้อย ไม่ก้าวร้าว รุนแรง หรือวางอำนาจข่มขู่ผู้อื่นทั้งโดยวาจาและท่าทาง เป็นผู้ที่มีมารยาทดีงาม วางตนเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย

1.6 ด้านความสะอาด การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ด้านความสะอาด โดยรวมอยู่ในระดับมาก มาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ด้านความสะอาด เรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ฝึกให้นักเรียนรักษาความสะอาดเครื่องแต่งกาย เสริมสร้างนิสัยรักความสะอาด ฝึกให้นักเรียนรักษาความสะอาดที่อยู่อาศัย ส่วนอันดับสุดท้ายคือ อบรมให้รักษาความสะอาดบริเวณรอบ ๆ โรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้ปกครองได้สร้างความตระหนักให้แก่เด็กนักเรียนในด้านการรักษาความสะอาดบ้านเรือน เพราะบ้านเป็นสถานที่ที่พักผ่อนหลับนอน ให้ความปลอดภัยและสร้างความสบายทั้งกายและใจแก่ทุกคนในครอบครัว จึงจำเป็นต้องรู้จักทำความสะอาดให้บ้านน่าอยู่และไม่เสื่อมสภาพเร็วอีกด้วย และ การรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน สอดคล้องกับ สุวาวิโรจน์ จันลา (2547, หน้า 57) กล่าวว่า การดูแลรักษาห้องเรียน อาคารเรียน รวมทั้งสภาพภูมิทัศน์ของโรงเรียนให้สะอาด ปลอดภัยจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ เพื่อความสุขในการเรียนของนักเรียนและครูผู้สอน และสอดคล้องกับ กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา (2551, หน้า 6) กล่าวว่า ผู้ที่รักร่างกาย ที่อยู่อาศัย และสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้องตามสุขลักษณะ ฝึกฝนจิตใจมิให้จุ่มมัวมีความแจ่มใสอยู่เสมอ ปราศจากความมัวหมองทั้งทางกาย ใจ และสภาพแวดล้อม มีความผ่องใสเป็นที่เจริญตาทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น

1.7 ด้านความสามัคคี พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ด้านความสามัคคี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ด้านความสามัคคี เรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ส่งเสริมให้รู้จักการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ส่งเสริมให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อบรมให้เป็นคนใจกว้าง ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ส่วนอันดับสุดท้ายคือ ส่งเสริมให้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองให้ความสำคัญในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในด้านความสามัคคี สอดคล้องกับ เทิดทูน สุจารี (2544, หน้า 8) กล่าวว่า ความสามัคคี เป็นการที่ทุกคนมีความพร้อมกายและพร้อมความคิดเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีจุดมุ่งหมายที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จ โดยไม่มีการเก็งงอนหรือชิง

ดิจึงเด่นกัน สอดคล้องกับ สวิณี ปาลกะวงษ์ ณ อยุธยา (2544, หน้า 7) กล่าวว่า ความสามัคคี หมายถึง ความพร้อมเพรียงเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกันกระทำการให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว ปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ดี รับผิดชอบ รักหมั่นคณะ และ สอดคล้องกับ สุมาลี สุดจินดา (2546, หน้า 5) กล่าวว่า ความสามัคคีเป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจกันเพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ ความสามัคคีต้องอาศัยความอดทน เสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน และตระหนักในปัญหาาร่วมกัน ทั้งนี้ จะต้องมีการทำงานร่วมกันบ่อย ๆ จนเป็นผลดีของการร่วมมือมากกว่าการแยกทำอะไรอยู่เพียงคนเดียว ความสามัคคีจะก่อให้เกิดความรักใคร่กลมเกลียวกัน และสามารถปฏิบัติงานทุกอย่างได้สำเร็จ

1.8 ด้านความมีน้ำใจ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านความมีน้ำใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มาก เมื่อพิจารณาจากข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านความมีน้ำใจ เรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ฝึกให้น้ำใจกับคนรอบข้าง ฝึกให้เป็นผู้มีจิตอาสาช่วยเหลือสังคม ฝึกให้เป็นผู้ที่มีความเอื้ออาทรส่วนอันดับสุดท้าย คือ ฝึกให้เป็นผู้ที่เสียสละความสุขส่วนตน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้ปกครองได้มีการปลูกฝังให้นักเรียนได้เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในเรื่องความมีน้ำใจ รู้จักเสียสละความสุขส่วนตนเพื่อส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนบ้านหนองบอน (2550) คือ โรงเรียนมีนโยบายปลูกฝังความมีน้ำใจให้แก่วัยเด็กนักเรียนทุกคน เพราะต้องการที่จะพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยมีแนวทางการดำเนินการคือ จัดอบรมให้ความรู้แก่นักเรียน เพื่อปลูกจิตสำนึกในการมีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อน ครู และโรงเรียนในโอกาสต่าง ๆ เช่น การร่วมทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน นักเรียนแต่ละระดับชั้นก็มีส่วนร่วมในการร่วมจัดกิจกรรมนั้น เช่น วันวิทยาศาสตร์ วันสุนทรภู่ สัปดาห์ห้องสมุด วันขึ้นปีใหม่ นอกจากนี้ นักเรียนยังแสดงออกถึงความมีน้ำใจต่อเพื่อนนักเรียนด้วยกันเอง เช่น การมีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนทำความสะอาด หรือ ช่วยถือของ เป็นต้น รวมไปถึงผู้ปกครองและชุมชนด้วย สอดคล้องกับ กนก จันทร์ขจร (2533, หน้า 278 อ้างถึงใน ผ่องศรี สามศรีทอง, 2548, หน้า 36) ให้ความหมายของ ความมีน้ำใจ หมายถึง อุปนิสัยใจคอแท้ ๆ ของคนที่รู้จักระลึกรู้ถึงผู้อื่นเรียกว่าความมีน้ำใจ ผู้ที่มีน้ำใจนั้นเป็นผู้ที่เห็นอกเห็นใจผู้อื่น เห็นผู้อื่นได้รับความทุกข์ความเดือดร้อน ต้องการความช่วยเหลือก็รับเป็นภาระให้โดยไม่หวังผลตอบแทน เช่น ลูกให้ที่นั่งแก่เด็กสตรี คนชราบนรถประจำทาง คนมีน้ำใจย่อมมีคุณธรรม มีจิตสำนึกในความเมตตากรุณาเป็นพื้นฐานที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลกันโดยไม่หวังผลตอบแทน และ สอดคล้องกับ ดกกลทิพย์ แก้วพรหม

(2545) กล่าวว่า การอยู่ร่วมกันในสังคม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีน้ำใจไมตรีที่ดีต่อกัน จึงจะอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข ความมีน้ำใจเป็นเรื่องที่ทุกคนทำได้ โดยไม่ต้องใช้เงินทองมากมาย เพียงแค่แสดงความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ โดยการช่วยเหลือเล็กๆ น้อยๆ ก็เป็นการแสดงน้ำใจได้ เช่น การพาเด็กหรือ ผู้สูงอายุข้ามถนน หรือการสละที่นั่งบนรถโดยสารให้หญิงมีครรภ์ เป็นต้น ถิ่นับว่าเป็นการแสดงน้ำใจ การแสดงความมีน้ำใจจึงไม่ใช่วัดกันด้วยเงิน บางคนมีเงินมาก อาจเลี้ยงน้ำใจก็ได้ บางคนเป็นเศรษฐีแต่ตระหนี่ถี่เหนียวไม่ยอมสละเงิน โดยที่ไม่รับประโยชน์ตอบแทน

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามระดับชั้น ระดับการศึกษา และเพศของผู้ปกครอง ปรากฏผลดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามระดับชั้น พบว่าผู้ปกครองระดับช่วงชั้นที่ 1 และ ผู้ปกครองระดับช่วงชั้นที่ 2 โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ลักษณะชุมชนเป็นชุมชนขนาดเล็ก ผู้ปกครองของนักเรียนประมาณร้อยละ 90 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง และพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ทำมาหากิน ประกอบกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ไม่มีสิ่งช่วยที่จะส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติตนต่อไปในทางที่ไม่ดี ทำให้ผู้ปกครองมีเวลาอยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนได้มาก และไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง และมีการพบปะสังสรรค์ระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อร่วมมือกันป้องกันมิให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และช่วยกันสอดส่องดูแลนักเรียนในปกครองของตนเองและนักเรียนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง เป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้ปกครองรู้ความเคลื่อนไหวของนักเรียน จึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา ปันดี(2547, บทคัดย่อ) พบว่าผู้ปกครองการมีส่วนร่วมมากในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ในด้านความกตัญญู ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความสุภาพ ด้านความขยัน ด้านความมีวินัย ด้านความสามัคคี ด้านความประหยัด และด้านความมีน้ำใจ

ส่วนด้านความสุภาพ ความสะอาด และ ความสามัคคี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองในระดับช่วงชั้นที่ 2 มีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมทางด้านความสุภาพ ความสะอาด และด้านความสามัคคี มากกว่าผู้ปกครองในระดับช่วงชั้นที่ 1 จึงส่งผล

ให้ระดับการส่งเสริมจริยธรรมทางด้านความสุภาพ ความสะอาด และ ด้านความสามัคคี ของ ผู้ปกครองในระดับช่วงชั้นที่ 2 มีมากกว่า ผู้ปกครองในระดับช่วงชั้นที่ 1 ในด้านความสุภาพ สอดคล้องกับ บุญมี แทนแก้ว (2541, หน้า 124-125) กล่าวว่า คุณสมบัติของผู้มีจริยธรรมทางวาจา ควรเป็นผู้ที่พูดจาด้วยคำสุภาพ อ่อน โยน นิ่มนวล ในด้านความสะอาด สอดคล้องกับ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา (2551, หน้า 6) กล่าวว่า ผู้ที่รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัย และ สิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้องตามสุขลักษณะ ฝึกฝนจิตใจมิให้ขุนมัวมีความเข้มใสอยู่เสมอ ปราศจาก ความมัวหมองทั้งทางกาย ใจ และสภาพแวดล้อม มีความผ่องใสเป็นที่เจริญตาทำให้เกิดความสบาย ใจแก่ผู้พบเห็น และ สอดคล้องกับ กัม สุวาวิโรจน์ จันลา(2547, หน้า 57) กล่าวว่า การดูแลรักษา ห้องเรียน อาคารเรียน รวมทั้งสภาพภูมิทัศน์ของโรงเรียนให้สะอาด ปลอดภัยจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ เพื่อความสุขในการเรียนของนักเรียนและครูผู้สอน ในด้านความสามัคคี สอดคล้องกับ สมชาติ สุดจินดา (2546, หน้า 5) กล่าวว่า ความสามัคคี หมายถึง ความพร้อมเพรียงเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกระทำการให้สำเร็จ โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน สอดคล้องกับ ศวิณี ปาลกะวงษ์ ณ อยุธยา (2544, หน้า 7) กล่าวว่า ความสามัคคี หมายถึง ความพร้อมเพรียงเป็นน้ำหนึ่ง ใจเดียวกัน ร่วมมือกันกระทำการให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าส่วนตัว ปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ดี รับผิดชอบ รักหมั่นละ

2.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตาม ระดับการศึกษา โดยผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรี หรือ สูงกว่าปริญญาตรี โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดย ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือ สูงกว่าระดับปริญญาตรี มีการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ในด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความสุภาพ และด้านความสะอาด มากกว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้ปกครองที่มีระดับ การศึกษาสูง มีประสบการณ์ที่ดีทางการศึกษาก็จะให้ข้อคิดและการนำนักเรียนได้อย่างดี ใน การพิจารณา ไตร่ตรอง ไตร่ตรองอย่างรอบคอบและหาแนวทางในการแก้ปัญหาได้ถูกวิธี ในทาง ตรงกันข้ามผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาไม่สูง ความรู้ไม่ดี และขาดการเอาใจใส่ดูแลในเรื่อง ต่าง ๆ ก็จะทำให้คำแนะนำ อบรมสั่งสอนนักเรียนตามสภาพแวดล้อม หรือสิ่งที่พบเห็น ได้ยินได้ฟัง ขาดการไตร่ตรองที่ดี ทั้งนี้เนื่องจากไม่มีความรู้ ขาดประสบการณ์ อาจมีผลทำให้อบรมสั่งสอน

แนะนำนักเรียนได้ไม่เท่าที่ควร (วิจิต นิ่มนวล, 2547, หน้า 85)

ส่วนด้านความประหยัด ด้านความมีวินัย ด้านความสามัคคี และ ด้านความมีน้ำใจ ที่แตกต่างกันอย่างไม่ค่อยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในปัจจุบัน หลาย ๆ ครอบครัวประสบภาวะด้านเศรษฐกิจ ผู้ปกครองมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ทำให้ผู้ปกครองต้องอบรมสั่งสอนให้นักเรียนรู้จักประหยัดคอดออม เพื่อให้นักเรียนมี โอกาสศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น(วิจิต นิ่มนวล, 2547, หน้า 84) ส่วนด้านความมีวินัย นักเรียนต้องรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองว่าจะทำอะไรจึงจะบรรลุถึงจุดหมายเนื้อหาวิชาเรียน และด้วยความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองในการปลูกฝังระเบียบวินัยในตนเอง และวินัยต่อผู้อื่น ช่วยควบคุมชีวิตจิตใจให้อยู่ในระเบียบอันดีงาม มีความสามัคคีพร้อมเพรียงกัน และช่วยสร้างความเจริญให้ตนเองและสังคม (อัมพร สารพันธ์, 2547, หน้า 64) และมีน้ำใจคอยช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สอดคล้องกับถกทพิทย์ แก้วพรหม(2545) กล่าวว่า การอยู่ร่วมกันในสังคม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีน้ำใจไมตรีที่ติดต่อกัน จึงจะอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข ความมีน้ำใจเป็นเรื่องที่ทุกคนทำได้ และสอดคล้องกับ นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ (2550, หน้า 120) กล่าวว่า พ่อ-แม่ หรือหัวหน้าครอบครัวต้องทำตนเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ อบรมเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวให้เป็นคนดี และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรม จริยธรรมของศาสนา สอดคล้องกับ กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2548, หน้า 33) กล่าวว่า ญาติผู้ใหญ่และสมาชิกอื่น ๆ ในครอบครัว เป็นผู้มีอิทธิพลต่อการปลูกฝังและหล่อหลอมจริยธรรมให้แก่เด็กในครอบครัว เด็กจะเรียนรู้เจตคติเชิงจริยธรรมจากผู้ใหญ่ด้วยการสังเกต และเลียนแบบมากกว่าที่จะได้จากการฟังคำสั่งของผู้ใหญ่โดยตรง จะเห็นได้ว่าถ้าผู้ปกครองประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้ที่ดีดำเนินชีวิตอย่างไม่ประมาท ใช้จ่ายอย่างประหยัด ใช้จ่ายทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นผู้ที่มิมีน้ำใจ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ นักเรียนได้รับการหล่อหลอมจากผู้ปกครอง จะส่งผลให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นผู้ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียน

โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามเพศ ผู้ปกครองเพศชาย และ เพศหญิง โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในปัจจุบันชายและหญิงต้องออกทำงานนอกบ้านเพื่อหารายได้มาเลี้ยงดูครอบครัว ทุกคนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อครอบครัว ประกอบกับโลกยุคปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร ผู้ปกครองของนักเรียนทุกคนทั้งชายและหญิง สามารถรับรู้ข่าวสารได้โดยเท่าเทียมกัน(วิจิต นิ่มนวล, 2547, หน้า 86) ดังนั้น บทบาทของ

ผู้ปกครองทั้งเพศชายและเพศหญิงในการดูแลเอาใจใส่นักเรียนมิใช่หน้าที่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ผู้ปกครองทั้งเพศหญิงและเพศชาย สามารถมีสิทธิและเสรีภาพในการอบรมเลี้ยงดูให้นักเรียนเป็น คนดีได้ทั้งสิ้น สอดคล้องกับ นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ(2550, หน้า 189) กล่าวว่า จริยธรรมสำหรับพ่อแม่ ย่อมอนุเคราะห์แก่บุตร-ธิดา 5 ประการ ได้แก่ ห้ามปรามลูกไม่ให้ทำความชั่ว ให้ตั้งอยู่ในความ ดี ให้การศึกษาศิลปวิทยา หาผู้ครองที่เหมาะสมให้ และ มอบทรัพย์สินให้ในโอกาสอันสมควร และสอดคล้องกับ กรรณิการ์ ภิมย์รัตน์ (2548, หน้า 33) กล่าวว่า บิดา มารดา หรือสถาบัน ครอบครัว เป็นแหล่งแรกที่ทำหน้าที่ปลูกฝังและหล่อหลอม ตลอดจนถ่ายทอดลักษณะอันทรง คุณธรรมและจริยธรรมแก่สมาชิกในครอบครัว และต้องทำหน้าที่นี้ต่อไป แม้เด็กจะเข้าไปรับ การศึกษาอบรมใน โรงเรียนระดับต่าง ๆ อยู่แล้วก็ตาม จะเห็นได้ผู้ปกครองไม่ว่าจะเป็นเพศหญิง หรือเพศชายก็อบรมสั่งสอนให้ลูกประพฤติตนเป็นคนดี ไม่ประพฤติชั่ว เมื่อพ่อแม่เป็นร่วม โพรรัม ไทโรให้จริยธรรมครอบครองกายและใจ ก็จะทำให้เด็กได้รับความสุข ความอบอุ่น ผลจากการที่ นักเรียนได้รับความรัก ความอบอุ่น ความเมตตา ความปรารถนาดี ความเอาใจใส่การอบรม สั่งสอนเป็นอย่างดีจากบุพการีย่อมส่งผลให้นักเรียนเป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม ผู้ที่มีอุปนิสัย อันดีงาม เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. โรงเรียนควรมีการประสานสัมพันธ์กับผู้ปกครองในหลากหลายวิธี และอย่าง ต่อเนื่อง โดยเฉพาะการส่งเสริมพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีจริยธรรมที่ดี ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความประหยัด ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี ด้านความมีน้ำใจ
2. โรงเรียนควรสนับสนุนบุคลากรในชุมชน ผู้ปกครอง ที่เป็นต้นแบบที่ดีในการ ประพฤติตนตามจริยธรรมอันดีงาม และขอความร่วมมือให้เข้าเผยแพร่วิถีคิด แนวปฏิบัติให้กับ นักเรียนได้รับรู้แนวทางการปฏิบัติอย่างถูกต้องและเหมาะสม
3. โรงเรียนควรให้การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข่าวสาร และผลการดำเนินงานของ โรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนให้กับผู้ปกครองและชุมชนอย่าง ทัวถึงและต่อเนื่อง เพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้ปกครองในทุกระดับชั้น ผู้ปกครองที่มีวุฒิ การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี/ระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรี และ ผู้ปกครองทั้งเพศ ชาย และเพศหญิง เข้าไปมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมในการหาแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีน้ำใจให้สูงขึ้น
2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติม การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามอาชีพ
3. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับพฤติกรรมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนที่อยู่ในความปกครองที่มีความประพฤติน่าไม่เรียบร้อย
4. ควรมีการกำกับ ติดตามและประเมินผลงานปฏิบัติในทุกๆระยะเพื่อพิจารณาถึงความก้าวหน้าของการดำเนินการ ได้อย่างชัดเจน และนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางสำหรับสนับสนุนการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในระดับมากที่สุดอย่างแท้จริง